

Op 12 mei 2010 is het volgende advies (A10.037) gegeven.

1. Het verzoek:

Namens verzoekster (hierna ook te noemen X) wordt gesteld dat in mei 2010 een (jaarlijkse) internationale wetenschappelijke bijeenkomst zal plaatsvinden onder de titel "Y" in Amsterdam. De conferentie is bestemd voor wetenschappers en klinici die werkzaam zijn op genoemd terrein; zij zal aanvangen op woensdag om 13.30 uur en eindigen op dag 3 omstreeks 17.00 uur. Er worden 350 à 400 deelnemende beroepsbeoefenaren verwacht van wie 118 uit Nederland. Er is geen sociaal programma. De bijeenkomst is uitsluitend toegankelijk voor beroepsbeoefenaren, aldus is desgevraagd meegedeeld. Eerdere soortgelijke bijeenkomsten zijn gehouden in september 2009 in de UK (advies A09.066) en in oktober 2008 in Duitsland (advies A08.045). In eerstgenoemd geval luidde het advies niet positief wegens het ontbreken van de verzochte informatie.

Blijkens de aan de Codecommissie toegezonden begroting bedragen de reiskosten en verblijfkosten (hotel, maaltijden e.d.) in totaal ca. € 253.200, waarin echter zijn begrepen € 158.600 wegens kosten van vliegtickets en transfers die voor de Nederlandse deelnemers niet van toepassing zijn. Voor maaltijden en dranken van de deelnemers is in totaal € 20.000 begroot (bij 400 deelnemers € 50 per persoon). Ook is rekening gehouden met een 60-tal Nederlandse deelnemers die naar verwachting geen gebruik zullen maken van hotelaccommodatie in Amsterdam. Tevens is meegedeeld dat de reis- en hotelkosten voor rekening van de deelnemers zullen komen, alsmede dat van hen een eigen bijdrage van € 300 per persoon wordt gevraagd. X neemt de kosten van de hotelaccommodatie van de faculty voor haar rekening.

Van vier farmaceutische bedrijven (A, B, C en D) worden bijdragen gevraagd van in totaal € 298.500. A neemt hiervan het leeuwendeel voor haar rekening, te weten € 200.000 en is daarmee de hoofdsponsor van de bijeenkomst. Voorts worden de bedrijven in de gelegenheid gesteld expositiestands te plaatsen (hoe groter de financiële bijdrage des te meer standruimte). Medewerkers van deze bedrijven zijn geen inschrijvingskosten (normaal € 300) verschuldigd.

Verzoekster wil vernemen of haar voornemens in overeenstemming zijn met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

2. Het oordeel van de Codecommissie:

Twee aspecten zijn met betrekking tot de geplande bijeenkomst van belang, te weten de sponsoring door vergunninghouders en door hen eventueel te bieden gastvrijheid. Voor beide elementen gelden afzonderlijke gedragsregels. Bovendien bepalen de Gedragsregels Sponsoring in artikel 2.2 sub a dat deze niet van toepassing zijn op samenkomsten als bedoeld in artikel 12 van de Gedragscode (d.w.z. samenkomsten waarbij gastvrijheid wordt verleend). De Codecommissie overweegt in dit verband dat de te bieden gastvrijheid in dit geval slechts van zeer ondergeschikte betekenis is,

gelet op de omvang ervan (vrijwel uitsluitend de kosten van enkele maaltijden en dranken tijdens de conferentie, tezamen enkele tientallen euro's per deelnemer). De deelnemers dragen zelf de kosten van hun reis naar en van Amsterdam, alsmede van hun hotelverblijf. Daarenboven betalen zij een eigen bijdrage van € 300 per persoon, zodat de deelnemers geacht kunnen worden ook de kosten van de maaltijden indirect voor hun rekening te nemen. Het is dan ook evident dat de gastvrijheid – indien daarvan al sprake is - van zo geringe omvang is dat deze in relatie tot het geheel van de kosten – met name € 298.500 aan sponsoring door vergunninghouders voor andere doelen dan gastvrijheid - verwaarloosbaar is en geen beslissende rol dient te spelen bij de beoordeling van het verzoek van X. Het element sponsoring is derhalve in sterke mate overheersend.

In dit geval is sprake van sponsoring in de zin van de “Gedragsregels Sponsoring”. Immers, door een viertal vergunninghouders wordt ten behoeve van de bijeenkomst financiële ondersteuning verleend aan beroepsbeoefenaren en/of een samenwerkingsverband waarin beroepsbeoefenaren activiteiten ontplooiën. Uit de gestelde feiten mag worden afgeleid dat de onderhavige bijeenkomst kan leiden tot verbetering van de zorg aan patiënten en/of de medische wetenschap bevordert, terwijl voorts uit de begrote bedragen (bijvoorbeeld de totale kosten ad € 665.000) duidelijk is dat verzoekster de bijeenkomst niet of niet volledig zonder sponsoring zou kunnen financieren. Ook is opening van zaken gegeven inzake banden die sprekers hebben met vergunninghouders en de aard en omvang daarvan. In zoverre mag dan ook worden aangenomen dat aan de vereisten van de Gedragsregels wordt voldaan.

Verzoekster deelt mee dat de vier sponsors ruimte krijgen om hun producten bij congresdeelnemers aan te prijzen. Het gaat hier om 28, 21, 12 resp. 15 m² aan standruimte, afhankelijk van de grootte van ieders financiële bijdrage. Deze bijdragen zijn € 200.000 (A), € 85.000 (B), € 6.000 (C) resp. € 7.500 (D). Kennelijk wordt voor deze ruimten niet een afzonderlijk bedrag aan de bedrijven in rekening gebracht, maar is de terbeschikkingstelling van die ruimte een tegenprestatie van de zijde van verzoekster. Ook krijgen A en B in ruil voor hun bijdrage gelegenheid een advertentie te plaatsen in het abstract book en om reclamemateriaal in de congresstas te voegen. Inzake deze voornemens overweegt de Codecommissie het navolgende.

De Gedragsregels Sponsoring bepalen in artikel 2.2 dat deze regels niet van toepassing zijn op (o.a.) het plaatsen van advertenties tegen marktconforme tarieven en het huren van standruimte tijdens samenkomsten, mits eveneens tegen marktconforme tarieven. De Codecommissie had eerder aan X verzocht mee te delen, onder meer welke onderdelen van de bijeenkomst tot welke bedragen zouden worden gesponsord. De commissie constateert nu, aan de hand van alle verstrekte gegevens, dat de vier betrokken bedrijven tezamen een bedrag van bijna 300.000 euro aan verzoekster ter beschikking stellen op een totale kostenbegroting van ruim 400.000 euro (dit laatste na aftrek van de reis- en verblijfkosten die de deelnemers zelf dragen). De deelnemers dragen bovendien in totaal (ruim) € 100.000 bij ter zake van “registration fees”. Kortom, ongeveer alle kosten van de conferentie worden door derden gedragen, en wel grotendeels door vergunninghouders. Uit dit alles blijkt dat de sponsoring omvangrijk en veelzijdig is en betrekking heeft op tal van activiteiten op en rond de bijeenkomst. Van alleen standhuur door laatstgenoemden is geen sprake, laat staan van standhuur tegen marktconforme tarieven. De bovengenoemde uitzondering van artikel 2.2 van de gedragsregels doet zich in dit geval dan ook niet voor, zodat de Gedragsregels Sponsoring onverkort van toepassing zijn.

Deze gedragsregels brengen mee dat de hier bedoelde tegenprestaties van X niet mogen leiden tot ongewenste beïnvloeding van het voorschrijfgedrag van beroepsbeoefenaren of tot ongewenste invloed op het beleid of de activiteiten van X. Er zijn geen aanwijzingen dat van zulke beïnvloeding sprake zou kunnen zijn.

Een ander vereiste van de Gedragsregels Sponsoring (artikel 6.1) is dat de afspraken tussen X en de sponsors vooraf schriftelijk in een overeenkomst moeten zijn vastgelegd. Uit de mededeling van verzoekster kan niet worden afgeleid of aan dit vereiste is voldaan. In zoverre kan dus op dit moment geen positief advies worden gegeven.

De conclusie uit al het bovenstaande moet zijn dat het advies vooralsnog negatief moet zijn, nu niet gebleken is of aan de vereisten van artikel 6 van de Gedragsregels Sponsoring is of wordt voldaan. In zoverre maakt de Codecommissie dus uitdrukkelijk een voorbehoud, met de aanbeveling aan verzoekster om voor zover nodig alsnog de afspraken met voornoemde vier sponsors schriftelijk vast te leggen en met het verzoek uiterlijk 24 mei 2010 een kopie van die vier overeenkomsten aan de Codecommissie toe te zenden.

3. De kosten:

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten separaat aan verzoekster in rekening zullen worden gebracht.

Aldus gedaan te Gouda op 12 mei 2010 door mr. M. de Boer, voorzitter.